

POTILASOPAS

Ocrevus▼ - aaltomaisen MS-taudin hoidossa

▼ Tähän lääkkeeseen kohdistuu lisäseuranta. Tällä tavalla voidaan havaita nopeasti uutta turvallisuutta koskevaa tietoa. Voit auttaa ilmoittamalla kaikista mahdollisesti saamistasi haittavaikutuksista.

**Tässä oppaassa
kerrotaan, mikä
Ocrevus on, miten
se toimii ja mitä voit
hoidolta odottaa.**

Sisällysluettelo

- 4 Käyttöaihe ja annostelu
- 5 Tietoa MS-taudista
- 6 Miten myeliinivaurio syntyy?
- 7 MS-taudin oireet vaihtelevat
- 8 Aaltomainen MS-tauti (RMS)
- 9 Ocrevus-lääkkeen vaikutusmekanismi
- 10 Mitä asioita huomioidaan ennen kuin Ocrevus-hoito voidaan aloittaa?
- 12 Ocrevus annostellaan infuusiona laskimoon 2 kertaa vuodessa
- 13 Mitä infuusion antopäivänä tapahtuu?
- 14 Tietoa infuusioon liittyvistä reaktioista
- 15 Huomioitavat asiat infuusion jälkeisenä päivänä ja infuusioiden välillä
- 16 Muut tärkeät hoitoa koskevat tiedot
- 17 Terveet elämäntavat tukevat lääkehoitoa ja auttavat ylläpitämään toimintakykyä

Käyttöaihe ja annostelu

Ocrevus (okrelitsumabi) -valmistetta käytetään aikuisille aaltomaisen MS-taudin hoitoon.

Ocrevus annostellaan kaksi kertaa vuodessa infuusiona laskimoon sairaalassa ja sitä ennen suositellaan laboratoriotestien ottamista.

Lääkärisi varmistaa, että Ocrevus-hoito sopii sinulle. Mitä enemmän tiedät sairaudestasi ja hoidostasi, sitä paremmin hoitotiimisi ja läheisesi voivat auttaa sinua elämään haluamallasi tavalla.

Tietoa MS-taudista

MS-tauti eli multipeliskleroosi on etenevä neurologinen sairaus, joka vaikuttaa keskushermostoon eli aivoihin ja selkäyttimeen. Myeliini eli hermovaiippa on hermosolujen viejähaarakeita eli aksoneja peittävää ainetta, joka parantaa niiden sähköistä tiedonkulkua.

MS-taudissa elimistön oma puolustusjärjestelmä hyökkää virheellisesti aksoneita peittävää myeliiniä vastaan, jolloin ne vaurioituvat ja tiedonkulku keskushermostosta muualle elimistöön hidastuu tai estyy.

Valkosolujen tehtävä on toimia osana luonnollista puolustusjärjestelmää ja etsiä, tunnistaa sekä tuhota elimistölle vieraat aineet.

MS-taudissa valkosoluihin kuuluvia T- ja B-soluja kulkeutuu verenkierrasta keskushermostoon, jossa ne tuntemattomasta syystä aiheuttavat tulehdusreaktion sekä myeliinivaurion.

Vaurio syntyy, kun valkosolut virheellisesti tunnistavat myeliinin vieraaksi rakenteeksi ja hyökkäävät sitä vastaan.

Tiesitkö?

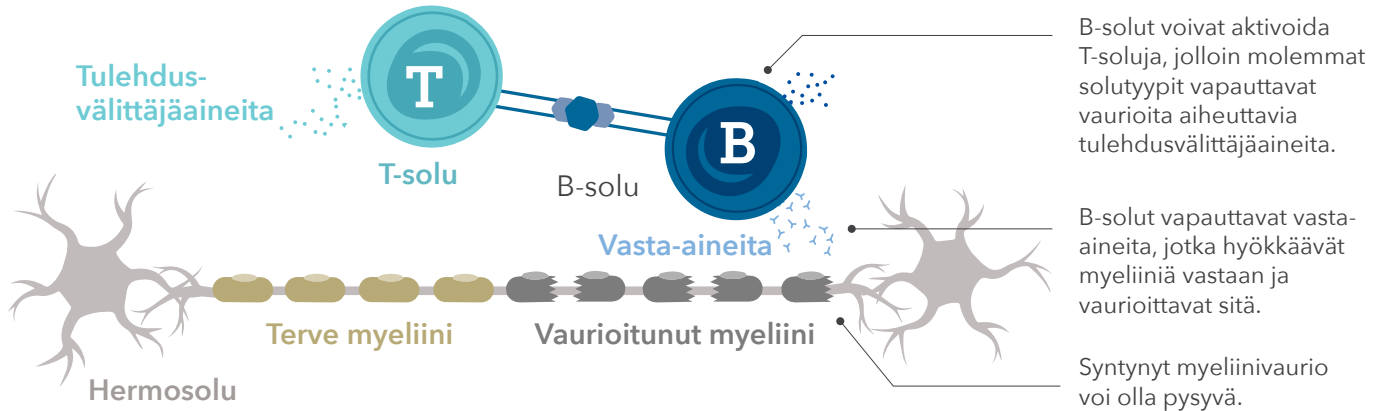
- Aaltomaista MS-tautia on naisilla kaksi kertaa enemmän kuin miehillä
- Yleisin sairastumisikä on 20-40 vuotta
- Suomessa MS-tautia sairastaa yli 12 000 ihmistä
- MS-taudin diagnoosin tekee neurologian erikoislääkäri, neurologi

Miten myeliinivaurio syntyy?

MS-taudissa elimistön valkosoluja, eli B- ja T-soluja kulkeutuu keskushermostoon eli aivojen ja selkäytimen alueelle, jossa ne tuntemattomasta syystä aiheuttavat paikallisen tulehduksen.

Tämä tulehdus aiheutuu muun muassa B- ja T-solujen erittämien tulehdusvälittäjäaineiden ja vasta-aineiden vaikutuksesta, jolloin hermosolujen viestinnälle tärkeä tukiaine eli myeliini vaurioituu.

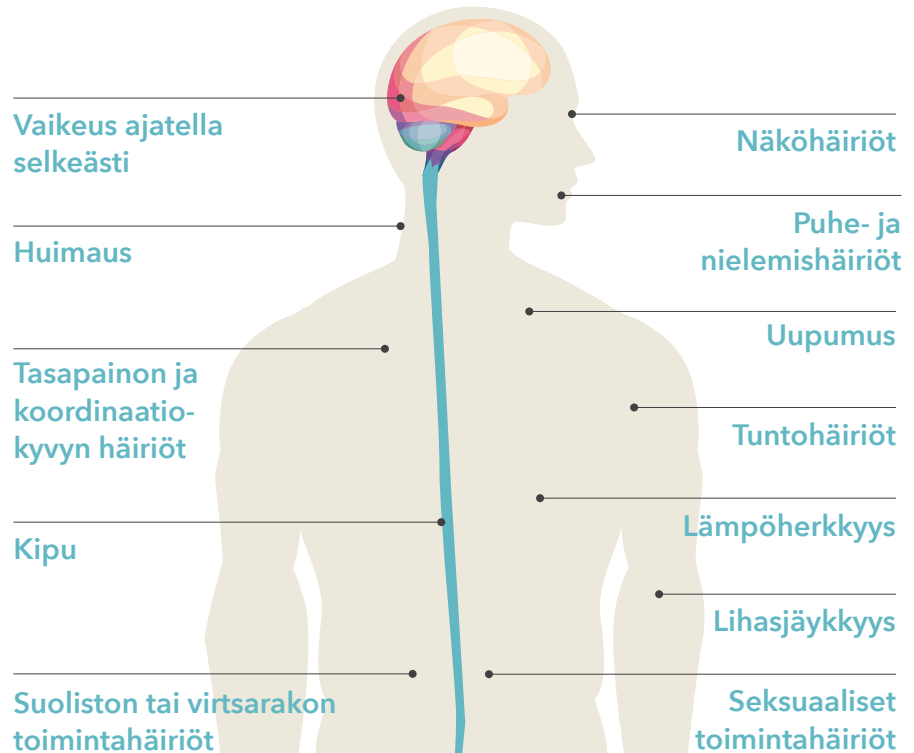
Tulehdusreaktio voi johtaa arpikudoksen muodostumiseen, jolloin hermosolujen välinen viestintä häiriintyy. Näiden muutosten aiheuttama viestinnän häiriintyminen keskushermostossa näyttäytyy MS-taudin oireina ja kuvantamislöydöksinä.

MS-taudin oireet vaihtelevat

MS-tauti ja sen oireet voivat olla eri henkilöillä hyvin erilaisia ja esiintyä eri paikoissa.

Oireet riippuvat siitä, missä keskushermoston osissa muutoksia ilmenee.

Aaltomainen MS-tauti (RMS)

Oireeton jakso eli remissio

MS-taudin aaltomaista muotoa sairastavilla voi olla pitkiä oireettomia jaksoja ja niiden väliin ajoittuvia pahenemisvaihteita eli relapseja.

Tiesitkö?

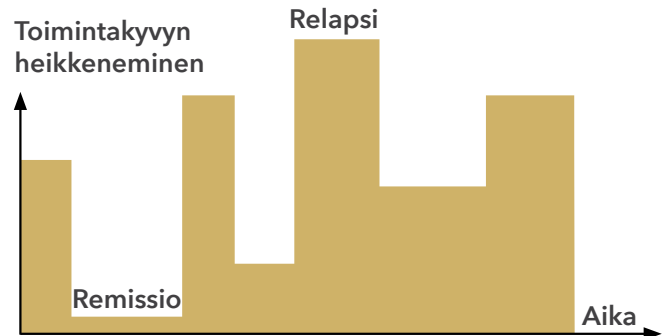
- Pahenemisvaihe eli relapsi voi olla uusi neurologinen oireisto tai vanhojen MS-taudin oireiden äkillinen ja selvä paheneminen vähintään 24 h ajaksi.
- Pahenemisvaihteita voidaan hoitaa. Mikäli epäilet pahenemisvaihetta, ota yhteys hoitoyksikkösi.

Pahenemisvaiheet eli relapsit

Pahenemisvaiheet toistuvat ajoittain ja ovat kestoltaan eri mittaisia. Pahenemisvaiheen yhteydessä oireita voidaan havaita äkillisesti muutaman tunnin kuluessa tai ne voivat kehittyä hitaasti usean päivän aikana.

MS-taudin edetessä, pahenemisvaihteista aiheutuvat vauriot saattavat jäädä pysyväksi ja heikentää toimintakykyä.

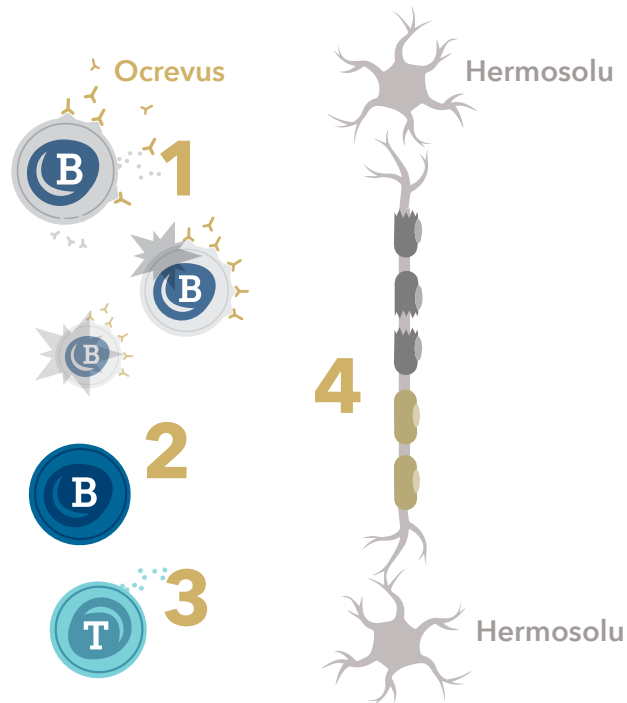

Ocrevus-lääkkeen vaikutusmekanismi

Ocrevus-lääkkeen vaikutus kohdistuu B-soluihin. Tämä vähentää tulehdusta, pahenemisvaiheiden määrää ja hidastaa taudin etenemistä.

1. Ocrevus hävittää vain tiettytyypisiä B-soluja. Tällöin näiden solujen erittämien vasta-aineiden ja tulehdusvälittäjäaineiden vapautuminen estyy.
2. Ocrevus ei sitoudu elimistön kaikkiin B-soluihin, vaan se hävittää vain sellaisia B-soluja, jotka saattavat olla osallisina MS-taudissa.
3. B-solujen häviäminen vaikuttaa myös T-solujen aktivaatioon.
4. Tulehdus ja myeliinivauriot vähenevät.

Ocrevus lisää merkittävästi todennäköisyyttä siihen, ettei potilaalla ole todettavissa mitään taudin aktiivisuutta (ei aivomuutoksia, ei pahenemisvaiheita eikä toimintakyvyn heikkenemisen lisääntymistä).

Mitä asioita huomioidaan ennen kuin Ocrevus-hoito voidaan aloittaa?

Ennen hoidon aloittamista kerro lääkäriillesi,

- jos sinulla on jokin **infektio**, sillä Ocrevus hoito voidaan antaa vasta, kun infektio on parantunut.
- jos sinulla on joskus ollut **B-hepatiitti** tai jos olet B-hepatiitti viruksen kantaja. Lääkäri tutkii, onko sinulla hepatiitti B -infektion riski.

- jos sairastat **syöpää** tai jos sinulla on aiemmin ollut syöpä. Ocrevus-hoito saatetaan siirtää myöhempään ajankohtaan.
- jos sinulla on jokin toinen puolustusjärjestelmään vaikuttava sairaus, sinulle ei ehkä voi antaa Ocrevus-hoitoa.
- jos olet joskus käyttänyt, parhaillaan käytät tai aiot käyttää lääkkeitä, **jotka vaikuttavat puolustusjärjestelmään**, kuten solusalpaajia, immunosuppressiivisia lääkkeitä ja muita MS-taudin hoitoon käytettäviä lääkkeitä.

Näiden lääkkeiden ja Ocrevuksen vaikutus immuunijärjestelmään voi olla liian voimakas.

Lääkäri saattaa siirtää Ocrevus-hoidon myöhempään ajankohtaan tai kehottaa lopettamaan tällaisten lääkkeiden käytön ennen Ocrevus-hoidon aloitusta.

- jos käytät **verenpaine-lääkkeitä**, sillä Ocrevus-infuusion aikana saattaa esiintyä verenpaineen laskua ja tämän vuoksi suositellaan verenpainelääkityksen tauotusta infuusion antopäivänä.
- jos olet äskettäin saanut jonkin **rokotuksen** tai sinulle suunnitellaan lähiaikoina jonkin rokotuksen antamista. Mahdolliset rokotukset pitää antaa 6 viikkoa ennen Ocrevus-hoidon aloittamista.
- jos olet raskaana, epäilet olevasi **raskaana** tai suunnittelet raskautta. Naisten on käytettävä ehkäisyä Ocrevus-hoidon aikana ja 12 kk viimeisen Ocrevus-infuusion jälkeen.
- kerro lääkärillesi, jos käytät luontaistuotteita.

Sinulta otetaan verikokeita ennen Ocrevus-infuusion antamista.

Lääkärisi päättää, voiko sinulle antaa Ocrevus-hoidon tai pitääkö hoidon antamista siirtää.

Muista aina kertoa lääkärillesi terveydentilaasi koskevat asiat.

Ocrevus annostellaan infuusiona laskimoon 2 kertaa vuodessa

PÄIVÄ 1

PÄIVÄ 15

6 KK VÄLEIN

Aloitussannos annetaan kahtena erillisenä 300 mg:n infuusiona.

Seuraavat infuusiot annetaan 600 mg:n kerta-infuusiona 6 kk välein.

Parhaan hoitotuloksen saavuttamiseksi on tärkeää, että Ocrevus-hoito annetaan ajallaan. Jos et pääse sovitulle hoitokäynnille, ota hoitotiimiisi yhteyttä ja sovi uusi aika.

Mitä infuusion antopäivänä tapahtuu?

Varaa kahden ensimmäisen Ocrevus-annoksen antoon 5 tuntia ja seuraaviin infuusioihin 4-6 tuntia, annosteluvaihtoehdosta riippuen. Infuusion anto itsessään vie noin 2-3,5 tuntia. Koko hoitoprosessiin kuuluu myös valmistelu sekä vähintään tunnin kestävä seuranta infuusion antamisen jälkeen.

Jos käytät verenpaineläkettä, se suositellaan tauottamaan infuusion antopäivänä.

ENNEN INFUUSIOTA 30-60 min ennen infuusiota Sinulle annetaan lääkärin määräämä esilääkitys	INFUUSIO Päivä 1 + Päivä 15 Infuusion kesto 2,5 tuntia Kahden ensimmäisen 300 mg:n infuusion anto kestää 2,5 tuntia	INFUUSIO 6 kk välein VAIHTOEHTO 1 Infuusion kesto 3,5 tuntia 600 mg:n infuusion anto kestää 3,5 tuntia	INFUUSIO 6 kk välein VAIHTOEHTO 2* Infuusion kesto 2 tuntia 600 mg:n infuusion anto kestää 2 tuntia	INFUUSION JÄLKEEN 1 tunti infuusion jälkeen Voitiasi seurataan tarkoin 1 tunnin ajan infuusion jälkeen
--	--	---	--	--

*Mikäli aiempien infuusioiden aikana ei ole ilmennyt vakavia infuusioreaktioita

Tietoa infuusioon liittyvistä reaktioista

Kaikkiin lääkehoitoihin voi liittyä haittavaikutuksia, mutta kaikki eivät niitä kuitenkaan saa.

Ocrevus-hoidon yleisin haittavaikutus on infuusioon liittyvät reaktiot, joita kuitenkin voidaan hoitaa. Ennen jokaista infuusiota sinulle annetaan esilääkitys infuusioon liittyvien reaktioiden esiintyvyyden ja vaikeusasteen vähentämiseksi.

Hoitopaikkasi terveydenhuoltohenkilöstö on saanut koulutuksen infuusioon liittyvien reaktioiden ilmaantumisen varalta. Jos sinulle ilmaantuu infuusioon liittyviä reaktioita, hoitotiimi saattaa esim. hidastaa infuusion antonopeutta tai keskeyttää sen.

Vointiasi seurataan vähintään 1 tunnin ajan infuusionannon jälkeen. Infuusioon liittyviä reaktioita voi ilmaantua infuusion aikana ja 24 tunnin aikana sen jälkeen. Reaktioita esiintyy todennäköisimmin ensimmäisen infuusion yhteydessä.

Huomioitavat asiat infuusion jälkeisenä päivänä ja infuusioiden välillä

Ocrevus-hoitoon liittyviä haittavaikutuksia ovat mm.

- infuusioon liittyvät reaktiot
- ylähengitysteiden infektiot
- veren tietyntyyppisten valkuaisaineiden (immunoglobuliinien) väheneminen

Ole heti yhteydessä hoitotiimiisi, jos sinulla ilmenee infektion oireita, kuten

- kuumetta ja/tai vilunväristyksiä
- pitkittyvää yskää
- tai herpesen oireita (esim. yskänrokko, vyöruusu tai sukupuolielinten haavaumat)

Sinusta otetaan verikoe ennen Ocrevus-infuusion antamista. Ocrevus-hoidon aikana ei vaadita muita säännöllisiä laboratoriotutkimuksia. Lääkärisi saattaa kuitenkin määrätä niitä harkinnan mukaan. Jos tunnet olosi sairaaksi tai MS-tauti pahenee, ota heti yhteyttä hoitotiimiisi, lääkäriin tai sairaanhoitajaan.

Muut tärkeät hoitoa koskevat tiedot

1

Rokotukset

Rokotukset tulee antaa viimeistään 6 viikkoa ennen Ocrevus-hoidon aloittamista.

Eläviä tai heikennettyjä taudinaiheuttajia sisältäviä rokotuksia ei saa antaa hoidon aikana.

Sinulle saatetaan suositella kausi-influenssarokotuksen ottamista.

2

Raskaus

Hedelmällisessä iässä olevien naisten on käytettävä ehkäisyä Ocrevus-hoidon aikana ja 12 kuukauden ajan viimeisen Ocrevus-infuusion jälkeen.

3

Imetys

Imetys suositellaan lopettamaan Ocrevus-hoidon ajaksi.

Terveet elämäntavat tukevat lääkehoitoa ja auttavat ylläpitämään toimintakykyä

Syö monipuolisesti ja terveellisesti

Terveellisessä ruokavaliossa on runsaasti kuitupitoisia kasvikunnan tuotteita ja täysjyväviljatuotteita, kohtuullisesti kalaa, lihaa ja maitotuotteita ja sopivasti ravintorasvoja kasvirasvoja suosien. Muista suosia suomalaisia kausituotteita, kuten marjoja, sieniä, vihanneksia ja juureksia.

D-vitamiini

D-vitamiinilla on osoitettu olevan MS-taudilta suojaava vaikutus. D-vitamiinilisä on tarpeen varsinkin silloin, jos oleilet paljon sisätiloissa eikä ruokavaliosi sisällä kalaa tai muita D-vitamiinin lähteitä. Suositus MS-tautia sairastaville on, että D-vitamiinilisää käytettäisiin pimeään talviaikaan ja tarvittaessa ympäri vuoden.

Liikettä, liikettä

Sopiva määrä mieluisaa liikuntaa auttaa ylläpitämään toimintakykyä ja nostamaan energiatasoa. Säännöllinen liikunta

kohottaa myös mielialaa. Mukavia, lempeitä liikuntamuotoja ovat mm.

- Kävely
- Venyttely
- Jooga
- Uinti ja vesijumppa

Hyötyliikunta, kuten kotityöt, kaupassakäynti, puutarhanhoito ja luonnossa liikkuminen, ovat myös hyvää liikuntaa.

Uni ja lepo

Ihmisen on levättävä jaksakseen toimia aktiivisesti. Lepoa tarvitaan ruumiillisen rasituksen vastapainoksi, mutta myös henkisistä rasituksista on hyvä toipua lepäämällä ja rentoutumalla. Kokonaisvaltaista lepoa ja toipumista tarjoaa uni. Sen aikana ”lataamme

akkuja”, lepäämme sekä fyysisesti että henkisesti. Unen aikana aivot lepäävät.

Stressin hallintaan voit kokeilla erilaisia rentoutumistekniikoita sekä yrittää ylläpitää positiivista mielialaa.

Tupakoinnin lopettaminen

Tupakointi on merkittävä MS-taudin riskitekijä. Tupakoimattomuus ja tupakoinnin lopettaminen ovat osa MS-taudin hoitoa.

Roche Oy
PL 112 02101 Espoo
puh 010-554 500
www.roche.fi
www.tunnems.fi